

منطقه ۱۷ شهریور نیز یکی دیگر از مجتمع‌های تازه تاسیس است که دارای پارکینگ طبقاتی نیز است.

هرچند این مرکز به صورت مدرن و شیک و در ۴ طبقه ساخته شده و طبقه همکف آن تقریباً پر است اما طبقه منفی یک ۸۰ درصد مغازه فعال‌اند و طبقه منفی ۲ با محدود مغازه‌های فعال، تقریباً خالی است، طبقه مثبت یک نیز فقط حدود ۳۰ درصد مغازه‌ها فعال است.

یکی از مغازه‌داران مجتمع می‌گوید: حدود ۱۳ مرکز تجاری در همین منطقه ۱۷ شهریور و اطراف مرکز تجاری آسمان در حال ساخت است که باعث شده این منطقه اشباع شود. مرکز تجاری سروش واقع در خیابان نواب صفوی (پایین خیابان) نیز در ۳ طبقه ساخته شده است و مثل همه مراکز تجاری مغازه‌های طبقه همکف پر است اما طبقه مثبت یک تقریباً خالی است و تعداد محدودی مغازه یا شرکت فعال شده‌اند. به گفته مغازه‌داران، طبقه منفی یک هم به تازگی با حضور چند مغازه‌دار از سوت و کوری درآمد است و گرنه تا مدتی قبل این طبقه هم خالی بود. اکثر حاضران در این مرکز، مستاجرند و تاکید داشتند که در انتهای سال چرخشان نمی‌چرخد اما این سرمایه‌دار و عمده‌فروش است که پول ملک و تولیدش را می‌گیرد، در حالی که مغازه‌دار نتوانسته جنس خود را بفروشد.

چيست. این قشر عمدتاً جوانان و زنان مطلقه‌ای هستند که سرمایه را از طریق مهریه یا جای دیگر در اختیار دارند و وارد بازار تجارت می‌شوند. مرکز تجاری وصال نیز در مجاورت الماس شرق در ۶ طبقه قرار دارد که هم اکنون فقط ۲ طبقه آن واحدهای تجاری فعال دارد.

یکی از مغازه‌داران این مرکز نیز در پاسخ به این سوال که «آیا مشاهد ظرفیت این همه مرکز تجاری را دارد؟» می‌گوید: من نمی‌دانم افزایش این همه مراکز تجاری کار درست یا نادرستی است اما اگر مدیریت و برنامه‌نویس، مثل مجموعه وصال می‌شود که بعد از یک سال هنوز مغازه‌های آن خالی است. مجموعه سپاد مدیریت این مجموعه را به صورت شورایی کرده و در اختیار مغازه‌داران قرار داده است، برای همین شاهد کم بودن تبلیغات و خالی بودن مغازه‌ها هستیم. مرکز تجاری آسمان واقع در

اما این مغازه‌دار است که ضرر می‌کند، چون آخر ماه به اندازه کافی فروش نداشته است.

ظهور مغازه‌داران نابلد یکی دیگر از تبعات گسترش مراکز تجاری در شهر مشهد است که هرچند باعث شده واحدهای تجاری کمتر خالی بمانند اما از لحاظ اقتصادی نشان دهنده بی‌ثباتی و شغل‌های کاذب است. یک فروشنده ضمن اشاره به این مطلب می‌افزاید: زیاد شدن مغازه بدون برنامه ریزی و بهبود اوضاع اقتصاد باعث ایجاد شغل‌های کاذب شده است. یعنی خیلی از افرادی که هیچ تخصصی و زمینه‌ای برای تجارت و مغازه‌داری ندارند، اقدام به اجاره یک مغازه می‌کنند اما سر یک سال نشده یا ورشکسته می‌شوند یا خسته؛ لذا مغازه را خالی می‌کنند و پشت سرشان باز عده‌ای دیگر هستند که با اجاره‌های بیشتر حاضر می‌شوند که مغازه را در اختیار بگیرند اما نمی‌دانند که انتهای آن

مغازه‌داران این مرکز، مستاجرند که در ظرف یک سال به علت مشکلات اجاره و نبود سود دهی، مغازه‌ها را خالی می‌کنند و کسان دیگری به جای آن‌ها می‌آیند.

این فروشنده با بیان این که الماس شرق ۲ سال قبل در اوج بود، تاکید می‌کند: با گسترش مراکز تجاری به ویژه اطراف حرم، رونق این مرکز تجاری مثل سابق نیست چرا که زائر ترجیح می‌دهد همان اطراف حرم خرید کند.

فروشنده دیگر نیز با اشاره به این مطلب که الان ساعت ۸ شب است و خیلی از همکارانم دشت اول امروزشان را هم نداشته‌اند، می‌گوید: وقتی دست زیاد شود، سود هم به تبع آن کم می‌شود آن قدر که گاهی چرخ یک مغازه نمی‌چرخد.

وی با تاکید بر این که از بیشتر شدن مغازه‌ها عمده فروش و سرمایه‌دار نفع می‌برد نه خرده فروش، بیان می‌کند: هر چه مغازه بیشتر باشد، باید در آن جنس هم باشد، پس عمده فروش نفع می‌برد. از طرفی مغازه بیشتر هم برای سرمایه‌دار نفع دارد چرا که با خرید مغازه و دریافت اجاره سود می‌کند. در واقع تنها از ارزش ملکش سود می‌برد نه فعالیت اقتصادی.

این فروشنده می‌افزاید: از اوضاع بد اقتصادی صاحب‌های مغازه ضرری نمی‌کنند، چون آخر هر ماه اجاره‌شان را به هر شکلی باشد می‌گیرند

هر چه مغازه بیشتر باشد، باید در آن جنس هم باشد، پس عمده‌فروش نفع می‌برد. از طرفی مغازه بیشتر هم برای سرمایه‌دار نفع دارد چرا که با خرید مغازه و دریافت اجاره سود می‌کند. در واقع تنها از ارزش ملکش سود می‌برد نه فعالیت اقتصادی.

زیاد شدن مغازه بدون برنامه‌ریزی و بهبود اوضاع اقتصاد باعث ایجاد شغل‌های کاذب شده است. یعنی خیلی از افرادی که هیچ تخصصی و زمینه‌ای برای تجارت و مغازه‌داری ندارند، اقدام به اجاره یک مغازه می‌کنند اما سر یک سال نشده یا ورشکسته می‌شوند یا خسته.

